

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5To/4/2015
Identifikačné číslo spisu:	9015898815
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9015898815.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci proti obžalovanému K. D. pre trestný čin nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekursora a obchodovanie s nimi podľa § 187 ods. 1 písm. a/, ods. 5 písm. b/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, na neverejnom zasadnutí v Bratislave 24. septembra 2015 prerokoval odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. septembra 2014, sp. zn. 6 T 1/2005, a takto

rozhodol:

Podľa § 258 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 z r u š u j e s a napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 259 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 trestná vec sa v r a c i a Krajskému súdu v Bratislave, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave bol obžalovaný K. D. uznaný za vinného z trestného činu nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekursora a obchodovanie s nimi podľa § 187 ods. 1 písm. a/, ods. 5 písm. b/ Tr. zák. formou účasti podľa § 10 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. účinného do 31.12.2005, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že

nahovoril vycestovať ako kuriéra drogovej zásielky v mesiaci február XXXX v okolí Rimavskej Soboty, C. C., nar. XX.XX.XXXX, ktorý dňa 26.02.2004 cez hraničný priechod D. na letisko Schwechat pri Viedni odletel do E., kde 10.03.2004 prevzal od neznámej osoby cestovnú tašku so šatstvom a dňa 12.03.2004 priletel späť na viedenské letisko, kde ho rakúske úrady zadržali aj s touto taškou, z ktorej extrahovaním odevné zvršky vykázali obsah omamnej látky v celkovom množstve najmenej 3.900 gramov kokaínu v hodnote najmenej 273.000,-Eur (8.224.398,-Sk), pričom kokaín je zaradený v zmysle zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch do II. skupiny omamných látok.

Krajský súd za to uložil obžalovanému K. D. podľa § 187 ods. 5 Tr. zák. za použitia § 40 ods. 1, ods. 5

písm. b/ Tr. zák. účinného do 31.12.2005 trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, pričom na výkon uloženého trestu zaradil obžalovaného podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny.

Naproti tomu krajský súd tým istým rozsudkom obžalovaného K. D. oslobodil podľa § 226 písm. c/ Tr. por. účinného do 31.12.2005 spod obžaloby pre skutok po právnej stránke posúdený u obžalovaného ako trestný čin nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekursora a obchodovanie s nimi formou účasti podľa § 10 ods. 1 písm. b/, § 187 ods. 1 písm. a/, ods. 5 písm. b/ Tr. zák. účinného do 31.12.2005, ktorého sa mal dopustiť tak, že

nahovoril vycestovať ako kuriérov drogovej zásielky v mesiaci marec XXXX v okolí Rimavskej Soboty manželov C. F., nar. XX.XX.XXXX (zomrelého dňa 17.12.2006) a C. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorí dňa 28.03.2004 cez územie Maďarska na letisko Schwechat pri Viedni a následne do Bratislavy, kde sa rozdelili, odleteli dňa 29.03.2004 zo Schwechatu do E., tu prevzali dňa 30.03.2004 v Y. a dňa 04.04.2004 v I. od neznámych osôb celkovo dve cestovné tašky so šatstvom a prileteli späť na viedenské letisko dňa 09.04.2004, kedy ich rakúske úrady aj s uvedenou batožinou zadržali, pričom extrahovaním s odevných zvrškov privezenej batožiny v nich bola zistená omamná látka v celkovom množstve najmenej 6.300 gramov kokaínu v hodnote najmenej 441.000,- Eur (13.285.566,-Sk), pričom kokaín je zaradený v zmysle zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch do II. skupiny omamných látok.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie ihneď po jeho vyhlásení prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR (ďalej len prokurátor) do zápisnice o hlavnom pojednávaní (č.l. 1845) do viny, trestu i do oslobodzujúcej časti, pričom včas podané odvolanie odôvodnil osobitným podaním došlým na krajský súd 12. januára 2015 (č.l. 1889-1896).

V písomných dôvodoch odvolania prokurátor uviedol, že s rozhodnutím krajského súdu nesúhlasí v časti ohľadne určenia právnej kvalifikácie skutku rozdielne od obžaloby a uloženia neprimeraného trestu. Pred súdom bolo vykonané dokazovanie na podklade obžaloby pre pokračovací trestný čin nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekursora a obchodovanie s nimi podľa § 187 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/, ods. 5 písm. b/ Tr. zák. (v bode 1/ a 2/ u obž. K. D. a L. H.) a pre trestný čin nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekursora a obchodovanie s nimi podľa § 187 ods. 1 písm. a/, ods. 5 písm. b/ Tr. zák. formou organizátorstva podľa § 10 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. (v bode 3/ u obž. L. H.). Z dosiaľ vykonaných dôkazov pred dvomi senátmi krajského súdu vyplýva dostatočne odôvodnený záver pre rozhodnutie, že obžalovaný K. D. sa predmetného skutku dopustil ako člen organizovanej skupiny a nie vo forme účasti navedením iného páchatela. Výtýkal súdu, že sa nedostatočne vysporiadal so všetkými preukázanými skutočnosťami, a to okolnosťami, za akých konal obžalovaný K. D. v súčinnosti s L. H.. Obžalovaný svojím konaním naplnil znaky organizovanej trestnej činnosti s prvkami koordinovanosti a plánovitosti v rámci rozdelenia úloh. V tejto súvislosti poukázal na výpovede L. H., C. C. a K. K., ako aj oboznámené listinné dôkazy, predovšetkým záznamy rakúskej polície a rozsudky rakúskeho súdu. Ďalej uviedol, že nesúhlasí s tvrdením súdu, že výpoveď K. K. z prípravného konania nemožno prečítať. Zastáva názor, že obhajca nemá zákonnú povinnosť byť účastný na vyšetrovacích úkonoch a vyšetrovacie orgány v prípravnom konaní majú povinnosť upovedomiť obhajcu o úkonoch iba vtedy, ak o to požiadajú, čo sa v prípade obhajcu obžalovaného nestalo. Ak bol aj taký výsluch svedka vykonaný pred vznesením obvinenia, bol vykonaný v súlade so zákonnými ustanoveniami Trestného poriadku. Obhajca potom ani nežiadal o zopakovanie výsluchu za jeho prítomnosti a napokon svedok bol vypočutý na hlavnom pojednávaní za účasti obžalovaných i obhajcov. Postup súdu, keď nepripustil vykonanie dôkazu prečítaním úkonu z prípravného konania svedka K. K., ako aj výpovede spoluobžalovaného L. H., bol nesprávny. Namietal jednostranné vyhodnotenie vykonaných dôkazov, iba v prospech obžalovaného, keď na druhej strane súd prečítal výpovede svedkov E. D. a K. D.. Namietal tiež argumentáciu súdu, ktorú použil pri právnej kvalifikácii konania obžalovaného. V tejto súvislosti považoval trest uložený obžalovanému za neprimerane nízky. Rovnako nesúhlasil s tvrdením súdu, že nemožno uložiť trest prepadnutia veci - mobilného telefónu.

Napokon mal výhrady aj k oslobodzujúcej časti, poukazoval na výpovede manželov F. a rozhodnutia rakúskych súdov. Navrhol preto napadnutý rozsudok zrušiť a uznať obžalovaného za vinného v zmysle podanej obžaloby, resp. vrátiť vec súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, postupujúc vzhľadom na ustanovenie § 564 ods. 4 Tr. por. (zák. č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov), podľa predpisov dovtedy účinných, t.j. zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom v znení neskorších predpisov, po zistení, že neprichádza do úvahy rozhodnutie podľa § 253, preskúmal podľa § 254 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým mohol odvolateľ podať odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a zistil, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť v celom rozsahu a vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa zistenia odvolacieho súdu sa súd prvého stupňa dôsledne nevysporiadal so všetkými skutočnosťami významnými pre rozhodnutie, následkom čoho je potrebné považovať jeho rozsudok za chybný (§ 258 ods. 1 písm. b/ Tr. por.) a existujú závažné pochybnosti o správnosti skutkových zistení (§ 258 ods. 1 písm. c/ Tr. por.). Tieto zistenia sú dôvodom toho, že odvolací súd rozhodol o podanom odvolaní prokurátora na neverejnom zasadnutí, pretože zistené chyby nebolo možné odstrániť na verejnom zasadnutí (§ 263 ods. 1 písm. b/ Tr. por.).

Podľa § 2 ods. 5 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a vykonávajú v oboch smeroch dôkazy, nečakajúc na návrh strán. Priznanie obvineného nezbavuje orgány činné v trestnom konaní povinnosti preskúmať všetky okolnosti prípadu.

Podľa § 2 ods. 6 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo a v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

V prerokúvanej veci podľa zistenia odvolacieho súdu krajský súd, ako súd prvého stupňa, nepostupoval dôsledne v intenciách týchto ustanovení. Nevykonával vo veci všetky potrebné dôkazy a pokiaľ vypočul svedkov, tieto výsluchy boli nedostatočné a následne pri hodnotení vykonaných dôkazov nepostupoval v súlade s vyššie citovanou zásadou.

V prvom rade je potrebné uviesť, že v predmetnej veci krajský súd rozhodoval na základe obžaloby prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 4. februára 2005 pod č. V GPt 260/04, ktorú podal na obžalovaných K. D. a Q. H. (rod. O.) pre skutok popísaný v obžalobe pod bodmi 1/ a 2/, právne posúdený ako pokračovací trestný čin nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekursora a obchodovanie s nimi podľa § 187 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/, ods. 5 písm. b/ Tr. zák.) a obžalovaného Q. v bode 3/ obžaloby pre skutok posúdený ako trestný čin nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekursora a obchodovanie s nimi podľa § 187 ods. 1 písm. a/, ods. 5 písm. b/ Tr. zák. vo forme organizátorstva podľa § 10 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.

Pôvodne bol obžalovaný K. D. trestne stíhaný v Rakúsku, avšak na základe žiadosti rakúskych orgánov (č.l. 490-494), trestné stíhanie v zmysle § 421 ods. 1 Tr. por. prevzali slovenské orgány a začali obžalovaného trestne stíhať. V tejto súvislosti je potrebné prihliadať na ustanovenie § 421 ods. 3 Tr. por., podľa ktorého procesný úkon urobený orgánmi dožadujúceho štátu v súlade s právnym poriadkom tohto štátu má rovnakú platnosť v Slovenskej republike, ako by ho urobili slovenské orgány, za podmienky, že jeho prijatie nedá tomuto úkonu väčšiu dôkaznú hodnotu, ako má v dožadujúcom štáte. Uvedené ustanovenie vychádza z článku 26 Európskeho dohovoru o odovzdávaní trestného konania uverejnený pod č. 551/1992 Zb. a ktorý nadobudol platnosť pre Slovenskú republiku dňom 1. januára

1993.

V súvislosti s trestnou činnosťou obžalovaného rakúske orgány rozhodli právoplatne o vine kuriérov (C. C. a manželov C. F. a C. F.) ešte v roku 2005, pričom si uložené tresty aj vykonali.

Na rozdiel od rakúskych orgánov v prípade obžalovaného od podania obžaloby v roku 2005, súd prvého stupňa rozhodol prvýkrát až napadnutým rozsudkom 30. septembra 2014, hoci sa nejedná o žiadnu komplikovanú ani právne náročnú trestnú vec. Pritom obaja obžalovaní sa v čase podania obžaloby nachádzali vo väzbe, svedkovia C. C. a C. F. a C. F. boli vo výkone trestu v Rakúsku, teda súdu prvého stupňa nič nebránilo, aby bola trestná vec obžalovaných v primeranej lehote právoplatne ukončená. Napriek tomuto konštatovaniu krajskému súdu trvalo roky, pokiaľ vo veci rozhodli rozsudkom. V priebehu tohto obdobia sa menilo zloženie senátov, až napokon vo veci v roku 2013 začal odznovu konať senát, ktorý rozhodol napadnutým rozsudkom. Ešte predtým však uznesením z 8. marca 2013 bola trestná vec obžalovaného Q. H., ktorý po svojom prepustení z väzby 7. júna 2006 opustil územie Slovenskej republiky, vylúčená zo spoločného konania (č.l. 1690-1694). Vo veci bol vyhotovený pamätný spis a trestná vec tohto obžalovaného bola v roku 2012 odovzdaná justičným orgánom Srbskej republiky. Ani srbským orgánom sa nepodarilo vo veci konať, nakoľko zo spisového materiálu vyplýva, že Q. H. je na úteku. Skôr bolo potrebné vo veci uvažovať o konaní v zmysle § 302 Tr. por. a nasl.

Ako už bolo vyššie uvedené, krajský súd po vykonanom dokazovaní na rozdiel od obžaloby po čiastočnej úprave skutkovej vety v bode 1/ posúdil konanie obžalovaného ako trestný čin nedovolennej výroby a držby omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekurzora a obchodovanie s nimi formou účastiťva podľa § 10 ods. 1 písm. b/, § 187 ods. 1 písm. a/, ods. 5 písm. b/ Tr. zák., za čo mu uložil aj trest. Čo sa týka ďalšieho skutku, ktorý bol spáchaný mesiac po prvom skutku, obžalovaného spod obžaloby oslobodil argumentujúc, že nebolo preukázané, že skutku sa dopustil obžalovaný. Za danej situácie sú podľa názoru odvolacieho súdu námietky prokurátora plne opodstatnené. Krajský súd pri svojom rozhodnutí nebral do úvahy všetky vykonané dôkazy, resp. vykonané dôkazy vyhodnotil jednostranne a nie vo vzájomných súvislostiach, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 6 Tr. por. Takýmto spôsobom potom v prípade obžalovaného dospel k nesprávnym skutkovým i právnym záverom. Skutočnosť, že vo veci konali senáty krajského súdu v rôznom zložení, ešte neznamená, že na dôkazy vykonané pred týmito senátmi nemožno v prípade obžalovaného prihliadať. Napokon ani v tomto nebol krajský súd dôsledný, pretože ako na to správne poukázal prokurátor, tak senát prečítal svedecké výpovede E. D. a K. D., ktoré urobili pred pôvodným päťčlenným senátom, avšak už odmietol prečítať výpovede K. K. a Q. H.. Takýto jednostranný postup pri vykonávaní dôkazov a ich hodnotení nemožno akceptovať.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 30. septembra 2014 (č.l. 1891), ako aj z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že senát sa oboznámil s rozsudkami rakúskych súdov (č.l. 1792-1824), ktorými boli odsúdení C. C. a manželia F., avšak podľa názoru odvolacieho súdu nevyvodil z vykonaných dôkazov adekvátne závery. V tejto súvislosti odvolací súd zistil z č.l. 1792-1800, že prvý rozsudok Krajinského súdu Korneuburg č. 611 Hv 12/04 vo veci C. C. a manželov F. bol vyhlásený 30. júna 2004 a spomína sa aj rozhodnutie najvyššieho súdu zo 16. novembra 2004 č. 14 Os 120/04. Tieto rozhodnutia sa však v spise nenachádzajú, preto bude potrebné obe tieto rozhodnutia z Rakúska vyžiadať, zabezpečiť ich preklad a podrobne ich oboznámiť v rámci dokazovania na hlavnom pojednávaní, nakoľko sa konečné rozhodnutia odvolávajú aj na tieto rozsudky.

Už teraz však možno vysloviť záver, že krajský súd pochybil pri právnej kvalifikácii konania obžalovaného K. D.. Doterajšie výsledky dokazovania nasvedčujú tomu, že obžalovaný sa skutku dopustil ako člen organizovanej skupiny a nie vo forme účastiťva, ako to ustálil krajský súd.

Podľa § 89 ods. 26 Tr. zák. organizovanou skupinou sa rozumie spoločenie najmenej troch osôb na účely spáchania trestného činu, ktoré sa vyznačuje delbou úloh medzi jednotlivými členmi skupiny, ich plánovaním a koordinovanosťou.

V predmetnej veci Q. H. ako hlava celej skupiny zabezpečoval kontakty, financie a odber drogy v Južnej Amerike, pričom obžalovaný K. D. mal za úlohu zabezpečiť kuriérov na prevoz drogy, ktorými boli C. C., C. F. a C. F.. V rámci týchto úloh obžalovaný K. D. zabezpečoval aj cestu kuriérov zo Slovenska na letisko vo Viedni a následne im dával pokyny prostredníctvom mobilného telefonického spojenia. Neobstojí preto tvrdenie krajského súdu, že výsledky vykonaného dokazovania nedávajú dostatok zákonných dôkazov k tomu, aby mohol konanie obžalovaného posúdiť ako konanie člena organizovanej skupiny.

V súvislosti s nesprávnym právnym posúdením skutku obžalovaného došlo následne k pochybeniu i pri výmere trestu. Niet sporu o tom, že od spáchania skutku uplynulo už viac ako 10 rokov, netreba však zabúdať, že k viacerým priesťahom došlo aj zavinením obžalovaného. Fakticky problémy nastali až po prepustení obžalovaných z väzby na slobodu. Na druhej strane nie je možné prehliadnuť množstvo zadržaného kokainu, ktorého dovoz zabezpečil obžalovaný prostredníctvom kuriérov. Len vďaka ostražitosti rakúskych orgánov boli kuriéri zadržaní, a tak sa tieto drogy nedostali na čierny trh. Opodstatnené aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo použitie zmierňovacieho ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák., avšak trest, ktorý krajský súd obžalovanému uložil, sa javí neprimerane nízky. Čo sa týka námietky prokurátora ohľadom neuloženia trestu prepadnutia veci - mobilného telefónu zn. NOKIA, odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu bolo správne. Vzhľadom na zastaranosť modelu a jeho minimálnu hodnotu, by uloženie tohto trestu neplnilo zákonom predpokladaný účel.

Vzhľadom na vyššie uvedené pochybenia krajského súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok podľa § 258 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. zrušil a podľa § 259 ods. 1 Tr. por. prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Úlohou krajského súdu bude doplniť dokazovanie vo vyššie naznačenom rozsahu, prípadne vykonať i ďalšie dôkazy, pokiaľ to výsledky doplneného dokazovania budú v zmysle § 2 ods. 5 Tr. por. vyžadovať. Následne jeho úlohou bude všetky vykonané dôkazy v súlade s ustanovením § 2 ods. 6 Tr. por. vyhodnotiť a vo veci zákonným spôsobom rozhodnúť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.